

การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชน ในจังหวัดกาญจนบุรี

Developing Understanding in Democratization Regime of People in Kanchanaburi Province

ภคิน กอวงษ์

Phakin Korwong

สมาชิกสภาเทศบาล เทศบาลเมืองปากแพรก

Municipal council member Pak, Phraek Municipality

e-mail: Suphatt.yy@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี (3) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี กับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนเชิงเดียว และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย (1) ด้าน ประเมิน การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านเปรียบเทียบการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี กับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย พบว่าเป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ระบอบการปกครอง การปกครองแบบประชาธิปไตย ระบอบประชาธิปไตย

Abstract

This research aimed to explore (1) development of Democratization system toward residents in Kanchanaburi Province. (2) compare attitude among residents in case of development of Democratization system toward residents in Kanchanaburi Province. (3) explain correlation between development of Democratization system toward residents in Kanchanaburi Province with affecting factors.

This was quantitative approach, 300 residents in Kanchanaburi Province. Questionnaires were data collection mean. Analytical statistics were percentages mean standard deviation T test ANOVA test and Pearson correlation.

Findings were as follows; (1) development of Democratization system toward residents in Kanchanaburi Province were moderate level. (2) attitude among residents in case of development of Democratization system toward residents in Kanchanaburi Province were not difference via demographic factors. (3) correlation between development of Democratization system toward residents in Kanchanaburi Province with affecting factors was positive statistical correlation at .01level.

Keywords: Regime, Democratic Governance, Democracy

บทนำ

ประเทศไทย ได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาสู่การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยนับจาก วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จวบจนปัจจุบัน (พ.ศ.2567) เป็นระยะเวลา 92 ปี แต่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่สามารถ สร้างความพึงพอใจ ในระบอบการปกครอง แบบประชาธิปไตยให้กับคนไทยทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าจะเป็นชนชั้นนำหรือประชาชนทั่วไป กล่าวคือ ทุกคนต่างเห็นว่าประเทศไทยยังไม่ได้ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นจึงมีการกล่าวหรืออธิบายกันอย่างกว้างขวางว่าเพราะเหตุใดประชาธิปไตยจึงยังไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นเพียงบางส่วนเท่านั้นในสังคมไทย เริ่มจากการกล่าวว่า การไม่มีการศึกษาหรือคุณภาพของประชาชนและการที่พรรค การเมืองและการเลือกตั้งไม่สามารถสร้างให้เกิดตัวแทนที่แท้จริงของประชาชนได้ จนถึงการยึดอำนาจของทหารที่ทำลายกระบวนการประชาธิปไตย คำอธิบายเหล่านี้ย่อมมีความแม่นยำในระดับหนึ่ง ประกอบกับการพิจารณาถึงปัญหา อุปสรรคของระบอบประชาธิปไตยไทยนั้น ไม่มีศึกษาเน้นถึงความจริงที่ปรากฏขึ้นว่าเป็นอย่างไร และใช้ความจริงที่ปรากฏนี้เป็นบรรทัดฐานในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่มีผู้วิเคราะห์กล่าวถึงกันมากทั้งในหมู่นักวิชาการ ปัญญาชน สื่อมวลชน และนักการเมือง ต่างๆ สามารถสรุปได้ 7 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การยึดติดกับรูปแบบของประชาธิปไตย ระบบอุปถัมภ์ การแทรกแซงทางการเมืองของผู้นำทางทหารไทย การบริหารราชการแผ่นดินแบบรัฐรวมศูนย์ การคอร์รัปชัน พรรคการเมืองไทยที่ขาดความเป็นสถาบันทางการเมืองอย่างแท้จริง การพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย โดยที่ในแต่ละประเด็นจะได้วิเคราะห์ในรายละเอียด ดังนี้

การยึดติดกับรูปแบบของประชาธิปไตย คำว่าประชาธิปไตยที่กล่าวกันไว้ในสังคมไทย ทุกคนล้วนแต่ยอมรับว่ามาจากคำว่า “Democracy” ของตะวันตก การพิจารณาแนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่มีมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ ประชาธิปไตยโดยวิวัฒนาการของตะวันตก สามารถจะพิจารณาได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านแรกเน้นถึง จุดมุ่งหมายของประชาธิปไตย กล่าวคือ การใช้อำนาจของประชาธิปไตยนี้จะต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งแนวคิดนี้อาจจะเรียกได้ว่า “หลักการประชาธิปไตย” (principle democracy) หรืออาจจะเรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบ เพลโต” (Platonic democracy) ด้านที่สองเน้นถึงกระบวนการของประชาธิปไตย กล่าวคือ กระบวนการหรือขั้นตอนของการใช้อำนาจของประชาธิปไตยที่จะต้องให้คนจำนวนมาก สามารถที่จะเลือกให้การใช้อำนาจเป็นไปตามที่ตนต้องการ แนวคิดนี้ อาจจะเรียกได้ว่า “กระบวนการประชาธิปไตย” (Process democracy) หรืออาจจะเรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบ อริสโตเติล” (Aristotelian democracy) นั้นหมายความว่าประชาธิปไตยตะวันตกมี 2 มิติ คือ มิติทางจุดมุ่งหมายหรือ หลักการของประชาธิปไตย และมิติทางกระบวนการหรือรูปแบบของประชาธิปไตย (กนก วงษ์ตระหง่าน, 2528) แต่ถ้ากลับไปพิจารณาหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตยตะวันตกที่กล่าวมาข้างต้น คือประชาธิปไตยแบ่งออกเป็น 2 มิติ จะเห็นว่าประชาธิปไตยที่คณะราษฎรนำเข้ามาจากตะวันตกและมีอิทธิพลทางความคิดมาจนถึงปัจจุบัน

เน้น เฉพาะประชาธิปไตยตะวันตกในมิติที่เกี่ยวกับกระบวนการหรือวิธีการของประชาธิปไตยเท่านั้น โดยละเลยมิติที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหรือหลักการของประชาธิปไตย การที่การเมืองไทยให้ความสำคัญจนเกินไปในรูปแบบของประชาธิปไตยนี้มีผลต่อการทำความเข้าใจและการแก้ไขปัญหาประชาธิปไตยไทย กล่าวคือ การคิดมักจะมุ่งอยู่กับการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐสภา พรรคการเมืองและการเลือกตั้งเป็นหลัก ยิ่งไปกว่านั้น การแก้ไขมักจะให้ความสำคัญกับการออกกฎหมาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับสถาบันทางการเมืองทั้งสิ้น โดยมีได้ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมหรือพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากโครงสร้างของสถาบันทางการเมืองเหล่านั้น ไม่สามารถทราบว่ารัฐธรรมนูญ รัฐสภา พรรคการเมืองและการเลือกตั้งมีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ทหาร ข้าราชการประจำ ปัญญาชน นักวิชาการ กลุ่มผลประโยชน์ ตลอดจนถึง ประชาชนทั่วไปอย่างไร เมื่อไม่ทราบพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านี้ ไม่สามารถที่จะตั้งหรือตีกรอบให้พฤติกรรมเหล่านั้นอยู่ภายใต้กรอบของสถาบันทางการเมืองทั้งสิ้นได้ ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าลายลักษณ์อักษรที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ กฎระเบียบและข้อบังคับของรัฐสภา พระราชบัญญัติ และข้อบังคับของพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมอันเกิดจากสถาบันเหล่านี้ ถ้าจะอธิบายได้ก็น้อยมากไม่มีนัยสำคัญ นั่นหมายความว่าปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยไทย จึงเริ่มจากปัญหาระบบคิดและวิธีการมองประชาธิปไตย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคขั้นพื้นฐานมาก เมื่อระบบคิดและวิธีการมองปัญหาไม่เป็นจริง ย่อมเป็นไปได้ที่จะให้หนทางการแก้ไขปัญหานั้นเป็นจริง ดังนั้นการแก้ไขเพื่อให้เกิดประชาธิปไตยในประเทศไทยอย่างแท้จริง จะต้องแก้ที่ระบบคิดและวิธีการมองประชาธิปไตยเป็นเบื้องต้นก่อน

ดังนั้นการที่ประชาธิปไตยของไทยให้ความสำคัญเฉพาะกับรูปแบบ หรือกระบวนการของประชาธิปไตย จึงทำให้เป้าหมายของประชาธิปไตยของไทยถูกละเลย ผลที่ตามมาคือประชาธิปไตยและการเมืองไทยตกอยู่ในสภาพไร้ทิศทาง กล่าวคือ ประชาธิปไตยและการเมืองของไทยเดินไปทิศทางไหนและไปสู่จุดหมายอย่างไร ถ้าจะมีการกล่าวถึงเป้าหมายของประชาธิปไตยอยู่บ้างก็จะเป็นเพียงการกล่าวอย่างผิวเผิน เช่น จะต้องรับใช้ประชาชน จะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์ของประชาชน เป็นต้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วจะต้องมีคำตอบอื่น ๆ เกี่ยวกับเป้าหมายของประชาธิปไตย เช่น ใครคือประชาชน ถ้าคนไทยทุกคนคือประชาชนอย่างนั้นหมายความว่าประชาธิปไตยจะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์ ของคนไทยทุกๆ คนเช่นนั้น หรือ ถ้าเป็นเช่นนั้นคงจะไม่มีรัฐบาลไหนในโลกนี้สามารถจะกระทำได้ เพราะผลประโยชน์ของประชาชนแต่ละคนนั้นมีมากมายและแตกต่างกันในแต่ละคนอีกด้วย

ดังนั้นภายใต้ทรัพยากรที่จำกัดย่อมเป็นไปได้ที่ประชาธิปไตยจะสนองตอบต่อความต้องการของทุกคนได้ เพราะฉะนั้นคำถามที่จะต้องตอบ คือ ประชาธิปไตยจะจัดลำดับความสำคัญในการสนองตอบต่อความต้องการของกลุ่มใด ยิ่งไปกว่านั้นจะตอบสนองต่อความต้องการอะไรบ้าง เพราะประชาธิปไตยไม่สามารถจะตอบสนองต่อความต้องการในทุกเรื่องได้ ในที่สุดประชาธิปไตยและประเทศชาติจึงตกอยู่ในสภาพที่ไม่มีจุดหมายปลายทาง และการแก้ไขปัญหาของ ประชาธิปไตยและประเทศชาติก็จะมีสภาพคล้ายๆ การพายเรือในอ่างน้ำ แก้ปัญหาซ้ำแล้วซ้ำอีก แต่ปัญหาเดิม ๆ ก็ยังคง อยู่เช่นเดิมและนับวันจะมีมากขึ้นเป็นผลจากการยึดติดกับรูปแบบและไม่มีเป้าหมายที่เป็นจริงของประชาธิปไตยของไทยให้กับประชาชนตามแนวทางของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 มาตรา 78 บัญญัติไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมี ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใด บรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือ ชุมชน ทั้งยังกำหนดให้หน่วยงานราชการต้องเปิดโอกาสให้

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการ ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยทุกระดับ และกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและหน้าที่ ในการมีส่วนร่วม ทางการเมืองเพื่อพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่ กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือ ลงประชามติอย่าง อิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ (นิยม เวชกามา, 2562)

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์จะวิจัย แนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยใน 5 ด้าน ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลัก กฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก และปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางการเมือง สถาบันทางศาสนา และสื่อสารมวลชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนใน จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของ ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการ ปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย

สมมติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัด กาญจนบุรีอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน
3. การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

คำว่า ประชาธิปไตย (Democracy) มาจากรากศัพท์กรีก "Demos" (ประชาชน) และ "Kratia" (การ ปกครอง) หมายถึง การปกครองโดยประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุด โดยเน้นสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการปกครอง

ในบริบทของประเทศไทย ประชาธิปไตยหมายถึงระบอบการปกครองที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุด แต่ใช้อำนาจผ่านระบบตัวแทน โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ระบอบนี้เปิด โอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การเสนอความคิดเห็น และการตรวจสอบอำนาจรัฐ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยถือเป็นระบบที่ยึดมั่นในอำนาจอธิปไตยของประชาชน โดยมี หลักการสำคัญที่กำหนดแนวทางในการบริหารประเทศเพื่อความเสมอภาค เสรีภาพ และความยุติธรรมแก่

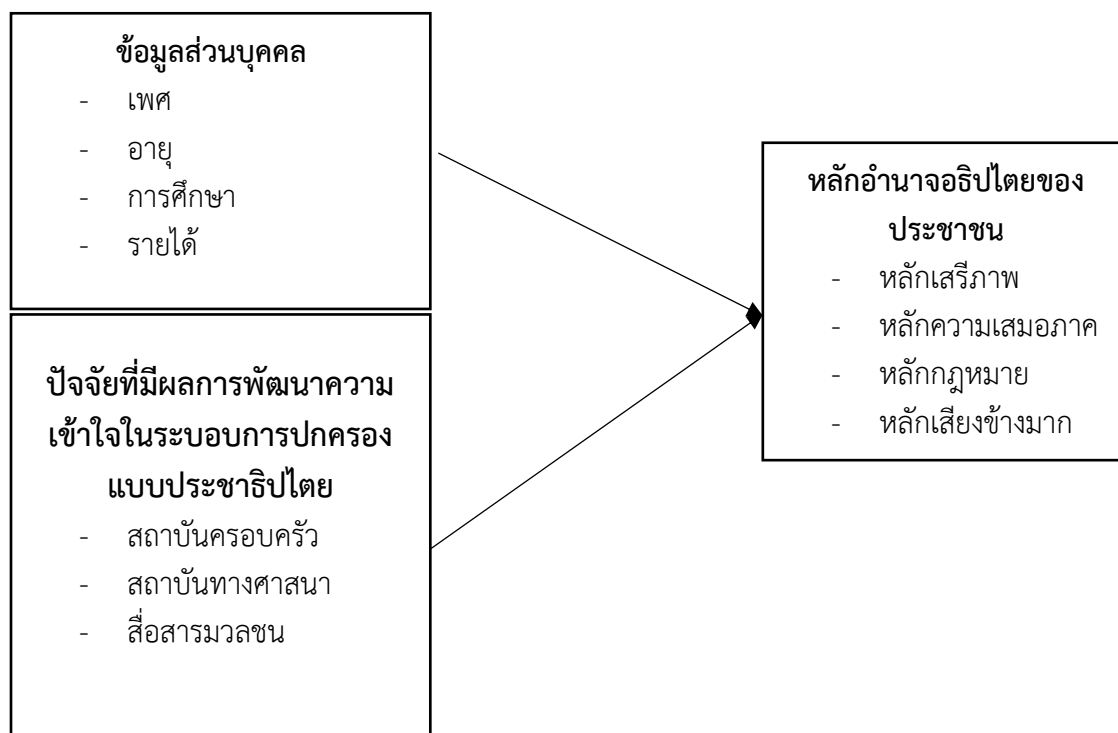
ประชาชนทุกคน ประกอบด้วย **หลักสิทธิและเสรีภาพ** ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เช่น เสรีภาพในการแสดงออก การเดินทาง การเลือกที่อยู่อาศัย และเสรีภาพในการนับถือศาสนา ทั้งนี้สิทธิเหล่านี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยในสังคม **หลักความเสมอภาค** ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติตามเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือฐานะทางเศรษฐกิจ ทุกคนมีสิทธิและหน้าที่ทางการเมืองเท่าเทียมกัน เช่น สิทธิในการเลือกตั้งและเสรีภาพในการแสดงออก **หลักนิติรัฐ นิติธรรม (การปกครองโดยกฎหมาย)** การปกครองต้องอยู่ภายใต้กฎหมายที่มีความยุติธรรม ชัดเจน และบังคับใช้กับทุกคนอย่างเท่าเทียม ผู้ปกครองไม่สามารถใช้อำนาจตามอำเภอใจได้ และต้องปฏิบัติตามกรอบกฎหมายที่กำหนดไว้เพื่อความยุติธรรมในสังคม **หลักเสียงข้างมาก** การตัดสินใจในระบอบประชาธิปไตยอาศัยเหตุผล การเจรจา และการประนีประนอม หากหาข้อยุติไม่ได้จะทำการลงคะแนนเสียงข้างมากเป็นข้อสรุป แต่ต้องเคารพความคิดเห็นของเสียงข้างน้อยด้วย ระบอบประชาธิปไตยยึดหลักอำนาจของประชาชน เสรีภาพ ความเสมอภาค และการปกครองโดยกฎหมาย เพื่อสร้างความยุติธรรมและความสงบสุขในสังคม (คณะกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน, 2558)

จากนิยามและหลักการข้างต้น "ประชาธิปไตย" จึงไม่เพียงหมายถึงการเลือกตั้งเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกระบวนการที่ประชาชนมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การตรวจสอบอำนาจ และการมีเสรีภาพในการแสดงออกในสังคมอีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์ (2558) การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทย ในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดด้านหลักสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล รองลงมาคือ ด้านการเสมอภาค และน้อยที่สุดคือ ด้านปกครองตามลำดับ พฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการเลือกตั้งรองลงมาคือด้านวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย และน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยตามลำดับการเปรียบเทียบการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยรวมแตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีด้านการปกครองตนเอง พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองการปกครอง ในด้านอุดมการณ์ด้านการปกครอง ด้านวิถีชีวิต และด้านการเลือกตั้งแตกต่างกัน ด้านความเสมอภาค พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในด้านอุดมการณ์ด้านการปกครอง ด้านวิถีชีวิต และด้านการเลือกตั้ง แตกต่างกัน, ด้านสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในด้านอุดมการณ์ด้านการปกครอง ด้านวิถีชีวิต และ ด้านการเลือกตั้งแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด กาญจนบุรีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนเชิงเดี่ยว และ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีรายละเอียดดังนี้

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20-40 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาคือ 41- 60 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 อายุ 61 – 70 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อายุ 71 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 88 คิดเป็นร้อยละ 29.3กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด อยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 15,000 - 25,000 บาท จำนวน 227 คน เป็นร้อยละ 75.7 รองลงมารายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 25,001 - 35,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 รองลงมารายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 35,001 - 45,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0

และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 45,000 -55,000 บาทจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ผลการประเมิน การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมปรากฏว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 โดยด้านที่ มากที่สุดได้แก่ด้าน**หลักกฎหมาย** อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 รองลงมาได้แก่ ด้านการถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 2.90 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่**หลักเสรีภาพ** อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78

ผลการวิจัยด้านปัจจัยที่มีผลการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านภาพรวมปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 โดยด้านที่ มากที่สุดได้แก่**สถาบันครอบครัว** อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 รองลงมาได้แก่**บทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย** อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่**บทบาทของสถาบัน ศาสนา** อยู่ในระดับปานกลางเฉลี่ย 2.90

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลางอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยแสดงผลรวม การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมปรากฏว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เฉลี่ย 2.84 โดยด้านที่ มากที่สุดได้แก่ด้าน**หลักกฎหมาย**อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 รองลงมาได้แก่ ด้านการถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่**หลักเสรีภาพ**อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 จึงยอมรับสมมติฐานศูนย์

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัย ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน จำแนกด้วยลักษณะประชากร

สมมติฐานที่ 3 การพัฒนา ความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ผลการวิจัยการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อ การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมปรากฏว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 โดยด้านที่ มากที่สุดได้แก่ด้าน**หลักกฎหมาย**อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 รองลงมาได้แก่ ด้าน การถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลางเฉลี่ย 2.90 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่**หลักเสรีภาพ**อยู่ในระดับปานกลางมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาณรงค์ ศักดิ์วิจิรัมย์ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทย ในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี ที่พบว่าประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดด้านหลักสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลรองลงมาคือ ด้านการเสมอภาค และน้อยที่สุดคือ ด้านปกครองตามลำดับ พฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการเลือกตั้งรองลงมาคือด้านวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย และน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยตามลำดับการเปรียบเทียบการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีที่ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยรวมแตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีด้านการปกครองตนเอง พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองในด้านอุดมการณ์ด้านการปกครอง ด้านวิถีชีวิต และด้านการเลือกตั้งแตกต่างกันด้านความเสมอภาค พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในด้านอุดมการณ์ ด้านการปกครอง ด้านวิถีชีวิต และด้านการเลือกตั้ง แตกต่างกัน, ด้านสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในด้านอุดมการณ์ด้านการปกครอง ด้านวิถีชีวิต และ ด้านการเลือกตั้งแตกต่างกัน ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านภาพรวมปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 โดยด้านที่ มากที่สุดได้แก่สถาบันครอบครัว อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 รองลงมาได้แก่บทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการพัฒนความเป็นประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่บทบาทของสถาบัน ศาสนา อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์เมธิ ไชยศรีหา (2561) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาธิปไตยและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัด ขอนแก่น ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 34.1 ระดับปานกลาง ร้อยละ 41.5 และระดับน้อย ร้อยละ 24.4 ด้านหลักเสรีภาพ ในระดับมาก ร้อยละ 30.8 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 50.9 และระดับน้อย ร้อยละ 18.3 ด้านหลักความเสมอภาค ร้อยละ 35.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 44.8 และระดับน้อย ร้อยละ 19.3 ด้านหลักกฎหมาย ร้อยละ 41.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 36.9 และ ระดับน้อย ร้อยละ 21.2 ด้านหลักเสียงข้างมาก ร้อยละ 53.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 30.5 และระดับน้อย ร้อยละ 16.0 2) ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยในเขตเทศบาล เมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย ได้ดังนี้ สถาบันทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาเป็นสถาบันทางการเมือง ($\bar{X} = 4.54$) สถาบันครอบครัว ($\bar{X} = 4.53$) สื่อสารมวลชน ($\bar{X} = 4.45$) และด้านศาสนา ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัฒนชัย ศิริญาณ และชัยรัตน์ มาสอน (2561) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในศตวรรษที่ 21 พบว่าต้องมีหัวใจสำคัญ ของระบอบประชาธิปไตย 5 ประการคือ 1) หลักการอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน 2) หลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน 3) หลักความเสมอภาค 4)

หลักการปกครองโดยกฎหมายและหลักนิติธรรม และ 5) หลักการเสียงข้างมาก (Majority rule) ควบคู่ไปกับการเคารพในสิทธิของเสียงข้างน้อย (Minority Rights) โดยในแต่ละหลักการให้เห็นถึงแนวทางพื้นฐานการปฏิบัติตนของการพัฒนาเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย

การทดสอบสมมติฐานสมมติฐานที่ 1 การพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลางอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยแสดงผลรวมการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมปรากฏว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เฉลี่ย 2.84 โดยด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้าน**หลักกฎหมาย** อยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 2.90 รองลงมาได้แก่ ด้านการถือเสียงข้างมาก เป็นเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 2.90 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่**หลักเสรีภาพ**อยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ย 2.78 จึงยอมรับสมมติฐานศูนย์

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัย ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน จำแนกด้วยลักษณะประชากร

สมมติฐานข้อที่ 3 การพัฒนา ความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยที่มีผลต่อ ความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

การพัฒนาความเข้าใจ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีเป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการจัดการฝึกอบรมด้านการสื่อสารและผลิต ข้อมูลข่าวสาร อิเล็กทรอนิกส์ ที่สอดคล้องกับการปกครองแบบประชาธิปไตยด้วยการรักษาริธีธรรมของสื่อมวลชน
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อยกย่องเชิดชู หน่วยงานและบุคคลากรที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชน
3. การนำนโยบายการพัฒนาความเข้าใจลงไปสู่สังคมทุกระดับ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรเอกชน ภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชน
2. ทำการวิจัยรูปแบบการมีส่วนร่วม กับชุมชนเพื่อสร้างการพัฒนาความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชน
3. ทำการวิจัยการลดความรุนแรงและอาชญากรรมในสังคมไทย

เอกสารอ้างอิง

กนก วงษ์ตระหง่าน. (2528). *การเมืองในระบอบประชาธิปไตยไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- คณะกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน. (2558). การเมืองไทยในบริบทความเชื่อมโยงกับภาคส่วนอื่น. ใน *สารานุกรมเมืองไทยสำหรับเยาวชน* (เล่มที่ 3, หน้า 11-16). กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน.
- นิยม เวชกามา. (2562.). *รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยา*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พงษ์เมธิ์ ไชยศรีหา. (2561). ความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาธิปไตยและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 8(3), 9-23.
- พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์. (2558). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทย ในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 9(2), 50-56.
- วัฒนชัย ศิริญาณ และชัยรัตน์ มาสอน. (2561). การพัฒนาพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในศตวรรษที่ 21. *รมยสาร*, 16(1), 155-182.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2557). *การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.